

De l'accés a la transformació: discapacitat, inclusió i límits del sistema cultural europeu

Publicat per [Interacció](#) [1] el 14/10/2020 - 08:00 | Última modificació: 05/05/2026 - 14:48

Els dos documents comparteixen un punt de partida: la inclusió en cultura no està resolta. Però divergeixen en el lloc des d'on operen i en el tipus de resposta que proposen. *Disabled Artists in the Mainstream: A New Cultural Agenda for Europe* construeix una agenda política clara dirigida a la Unió Europea, mentre que *IDEA: Inclusion, Diversity, Equality and Accessibility* problematitza el mateix concepte d'inclusió des de la pràctica del sector. Llegits conjuntament, no sumen, tensionen.

El primer document parteix d'una evidència estructural: l'exclusió de les persones amb discapacitat dins del sistema cultural europeu. Les dades són explícites: una part significativa de la població europea continua trobant barreres d'accés, tant com a públic com com a professionals, i la seva presència dins del sector és clarament minoritària. Aquesta situació no es presenta com una disfunció puntual, sinó com el resultat d'un ecosistema cultural que no ha estat dissenyat per a tothom.

Davant d'això, el document formula una proposta directa: cal una política cultural europea específica que garanteixi la participació plena de les persones amb discapacitat. Aquesta política ha d'incidir en diversos àmbits: visibilitat, accés als recursos públics, mobilitat professional i eliminació de barreres per als públics. Especialment rellevant és la insistència en vincular finançament i accessibilitat, convertint la inclusió en una condició operativa dels programes culturals.

El segon document no nega aquest diagnòstic, però desplaça el focus. No es pregunta només què falta, sinó com s'està pensant el problema. IDEA planteja que la inclusió no és un objectiu que es pugui assolir amb mesures puntuals, sinó un procés que obliga a revisar les estructures internes de les organitzacions culturals. El problema no és només l'accés, sinó qui decideix, des d'on i amb quins criteris.

Aquí apareix un dels punts de fricció més importants entre els dos textos. Mentre el primer opera en el terreny de les polítiques públiques i proposa mecanismes concrets, el segon qüestiona els llenguatges i les lògiques que sostenen aquestes mateixes polítiques. Conceptes com inclusió o diversitat són assenyalats com a potencialment buits si no van acompanyats d'una transformació real de les relacions de poder.

També divergeixen en la manera d'entendre el canvi. El document sobre discapacitat aposta per intervenir en el sistema existent per fer-lo accessible. IDEA, en canvi, apunta a una transformació més profunda: la inclusió implica redistribuir poder, revisar privilegis i acceptar que això pot alterar els criteris de valor, les formes de producció i fins i tot les estètiques.

Llegits conjuntament, els dos textos dibuixen un camp de decisió. D'una banda, la necessitat d'instruments concrets que corregeixin desigualtats evidents. De l'altra, el risc que aquestes mateixes eines quedin absorbides per un sistema que no es transforma. La qüestió que queda oberta no és si calen polítiques d'inclusió, sinó si aquestes són capaces de modificar allò que les fa necessàries.

Dis_Sylphide (Per.Art, Serbia), foto d'Anja Beutler

Referències

Europe Beyond Access. (2019). *Disabled Artists in the Mainstream: A New Cultural Agenda for Europe*.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

IETM. (2020). *IDEA: Inclusion, Diversity, Equality and Accessibility*. IETM – International network for contemporary performing arts.

[Text complet \(pdf\)](#) [3]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: inclusió cultural

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: polítiques culturals

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/discapacitat-inclusio-limits>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] http://ttps://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/disabled_artists_in_the_mainstream_a_new_cultural_agenda_for_europe_0.pdf

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/inclusion_diversity_equality_and_accessibility_0.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/8334>